

На основу члана 4. тачка 3) и члана 14. став 1. тачка 11) Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018), а у вези с чланом 13и став 5. Закона о финансијском лизингу („Службени гласник РС“, бр 55/2003, 61/2005, 31/2011, 99/2011 – др. закон и 99/2011 – др. закон), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У
О ПРИВРЕМЕНИМ МЕРАМА ЗА ДАВАОЦЕ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА
РАДИ УБЛАЖАВАЊА ПОСЛЕДИЦА ПАНДЕМИЈЕ COVID-19 У ЦИЉУ
ОЧУВАЊА СТАБИЛНОСТИ ФИНАНСИЈСКОГ СИСТЕМА

1. Овом одлуком прописују се мере и активности ради ублажавања финансијских последица насталих услед пандемије COVID-19 по грађане и привреду, које је давалац финансијског лизинга (у даљем тексту: давалац лизинга) дужан да примени у циљу очувања стабилности финансијског система у Републици Србији.

2. Давалац лизинга је дужан да примаоцима финансијског лизинга – физичким лицима, пољопривредницима, предузетницима и привредним друштвима (у даљем тексту: дужници), понуди застој у отплати обавеза (мораторијум) по основу уговора о финансијском лизингу у року од три дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Давалац лизинга је дужан да обавештење о понуди из става 1. ове тачке (у даљем тексту: понуда) објави на својој интернет презентацији, чиме се сматра да је понуда достављена свим дужницима.

Обавештење о понуди садржи прецизне и потпуне информације које се односе на:

- почетак примене и период трајања мораторијума у складу са овом одлуком;
- обрачун камате за време трајања мораторијума;
- обрачун пореза на додату вредност по основу камате обрачунате за време трајања мораторијума;
- начин отплате обавеза по престанку мораторијума, укључујући и обавезе по основу камате на порез обрачунат за време трајања мораторијума;
- репрезентативни пример износа обавеза по основу уговора о финансијском лизингу – пре и након престанка мораторијума до краја периода отплате, који садржи све елементе на основу којих се могу утврдити услови под којим се мораторијум примењује;

– могуће начине отплате обавеза по престанку мораторијума у смислу тачке 5. став 6. ове одлуке.

Давалац лизинга може дужницима понудити и друге олакшице у вези са отплатом обавеза по основу уговора о финансијском лизингу.

3. Дужник може да одбије понуду по сваком конкретно одређеном уговору о финансијском лизингу, и то:

– електронским путем (попуњавањем обрасца на интернет презентацији даваоца лизинга или обавештењем путем електронске поште на адресу која је у те сврхе објављена на интернет презентацији даваоца лизинга);

– путем редовне поште;

– путем телефона (позивом на број који је у те сврхе објављен на интернет презентацији даваоца лизинга);

– у пословним просторијама даваоца лизинга попуњавањем обрасца.

Ако дужник у року од десет дана од дана објављивања обавештења о понуди не одбије понуду, сматраће се да је ту понуду прихватио, а мораторијум се примењује на обавезе тог дужника које доспевају почев од 1. августа 2020. године, закључно са 30. септембром 2020. године.

Ако дужник није измирио обавезе из тачке 2. став 1. ове одлуке које су доспеле у јулу 2020. године – мораторијум се, осим на обавезе које доспевају почев од 1. августа 2020. закључно са 30. септембром 2020. године, примењује и на његове неизмирене обавезе доспеле у јулу 2020. године.

Давалац лизинга је дужан да омогући дужнику одустанак од примене мораторијума током његовог трајања, по сваком конкретно одређеном уговору о финансијском лизингу ако то дужник затражи од даваоца лизинга, сходно начину за одбијање понуде из става 1. ове тачке, као и ако у целини изврши уплату доспеле а неизмирене обавезе која је обухваћена мораторијумом.

У случају одустанка од примене мораторијума на начин из става 4. ове тачке, сматра се да дужник није прихватио понуду, односно мораторијум.

4. Током трајања мораторијума давалац лизинга не обрачунава затезну камату на неизмирено потраживање које је доспело за време трајања мораторијума, не покреће поступак извршења, као ни поступак

принудне наплате према дужнику, односно не предузима друге правне радње у циљу наплате потраживања од дужника.

Током трајања мораторијума давалац лизинга обрачунава редовну (уговорену) камату.

Редовну (уговорену) камату давалац лизинга обрачунава на недоспео дуг (који не укључује обавезе које доспевају током трајања мораторијума), а тако обрачуната камата одговара износу редовне камате у складу са планом отплате који је важио пре ступања на снагу ове одлуке.

Изузетно од става 3. ове тачке, ако је дужник привредно друштво, давалац лизинга може редовну (уговорену) камату да обрачунава и на износе главнице дуга који доспевају током трајања мораторијума.

5. По престанку мораторијума, редовна камата обрачуната на начин из тачке 4. ове одлуке равномерно се распоређује на период отплате лизинга и не приписује се главници дуга, а период отплате се продужава за период трајања мораторијума.

Затезна камата обрачуната у току периода мораторијума на потраживања доспела пре почетка примене мораторијума равномерно се распоређује на период отплате лизинга и не приписује се главници дуга.

Давалац лизинга је дужан да сачини нови план отплате продужен за период трајања мораторијума.

Давалац лизинга је дужан да свим дужницима који су користили мораторијум, достави нови план отплате путем електронске или редовне поште, без додатних трошкова за дужника.

План отплате из става 3. ове тачке, мора бити сачињен на начин којим се обезбеђује потпуна информисаност дужника о свим елементима обавеза и начина њиховог измиривања (укључујући и стање дуга пре и након престанка мораторијума, приказ ануитета уз навођење тачног износа главнице и камата до краја новог периода отплате, рок доспећа, ефективну каматну стопу), а мора да садржи и друге податке прописане одлуком Народне банке Србије којом се уређују услови и начин обрачуна ефективне каматне стопе и изглед и садржина образаца који се уручују кориснику.

Након достављања плана отплате из става 3. ове одлуке, дужник може, у року од седам дана по том достављању, од даваоца лизинга

захтевати да уместо начина отплате из става 1. ове тачке, по престанку мораторијума:

1) измири све обавезе по основу уговора о финансијском лизингу које су биле обухваћене мораторијумом (све ануитете из периода мораторијума – главницу и редовну камату);

2) измири све обавезе по основу редовне камате која се обрачунавала за време трајања мораторијума, уз продужење рока отплате лизинга за период трајања мораторијума.

Давалац лизинга је дужан да приликом достављања плана отплате из става 3. ове тачке, дужнику јасно предочи могућност отплате на начин из става 6. ове тачке, укључујући и рок прописан тим ставом у коме дужник може захтевати другачији начин отплате по престанку мораторијума.

6. Давалац лизинга је дужан да унутрашњим актима уреди:

– овлашћења и одговорности у процесу спровођења мера и активности из ове одлуке;

– систем праћења и извештавања у даваоцу лизинга и извештавања Народне банке Србије о активностима и мерама из ове одлуке и резултатима у вези са њиховом применом;

– врсте олакшица из тачке 2. став 4. ове одлуке, као и услове за њихову примену;

– поступак комуникације са дужницима у смислу ове одлуке.

Давалац лизинга је дужан да акте из става 1. ове тачке достави Народној банци Србије одмах по њиховом усвајању.

7. Давалац лизинга је дужан да Народној банци Србије доставља извештај о спроведеним активностима и мерама предузетим у складу са овом одлуком, као и резултатима тих активности односно мера – на обрасцу *Мораторијум ДЛ*, који је као Прилог 1 одштампан уз ову одлуку и њен је саставни део.

Давалац лизинга доставља извештај из става 1. ове тачке са стањем последњег календарског дана претходног месеца и то најкасније 15. у месецу.

Први извештај из става 1. ове тачке давалац лизинга је дужан да достави на дан 10. августа до 14. августа 2020. године.

Извештај из става 1. ове тачке доставља се закључно са 15. октобром 2020. године.

8. Давалац лизинга не може од дужника захтевати никакву накнаду трошкова у вези са предузимањем мера и активности у складу са овом одлуком.

9. Давалац лизинга је дужан да своје унутрашње акте усклади са одредбама ове одлуке у року од пет дана од дана ступања на снагу те одлуке.

10. Ова одлука примењује се на обавезе по основу уговора о финансијском лизингу закључених пре ступања на снагу ове одлуке.

11. Ако дужник који је даваоца лизинга обавестио да одбија понуду, плаћање рата лизинг накнаде врши путем трајног налога, давалац лизинга је дужан да, без одлагања, о том одбијању понуде обавести банку преко које се врши овакво плаћање, како се не би обуставило плаћање, односно како би се поново активирао трајни налог и извршило плаћање даваоцу лизинга.

Ако дужник који је даваоца лизинга обавестио да одбија понуду плаћање рата лизинг накнаде врши путем административне забране, давалац лизинга је дужан да о томе одмах обавести послодавца, односно Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, како се не би обуставио пренос средстава, односно како би се извршило плаћање даваоцу лизинга.

Ако послодавац или Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање изврше пренос средстава по основу административне забране од дана ступања на снагу ове одлуке, а у оквиру редовне отплате лизинга у току трајања мораторијума, а дужник је прихватио мораторијум у складу са овом одлуком, давалац лизинга је дужан да изврши пренос средстава на рачун дужника код банке, односно да омогући ту исплату код банке по налогу дужника.

12. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ИО НБС бр. 103
27. јула 2020. године
Београд

Председавајућа
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић, с.р.